

ADVENDIAJA III PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Js61 ,1-2 10-11)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Issanda Vaim on minu üle, sest Issand on mind salvinud. Tema on mind läkitanud viima vaestele rõõmusõnumit ja parandama neid, kes on murtud südameilt, kuulutama vangidele vabaksamist ja avama pimedate silmi, teatama Issandale meelepärasest aastast. Ma rõõmustan väga Issandas ja mu hing hõiskab Jumalas, sest tema on mind riietanud lunastuserüüga ja katnud mind õiglusekuuega, nagu peigmeest pannakse pulmariidesse, nõnda kui ehitakse pruuti. Sest nii, nagu maa annab saaki ja aed laseb külvil võrsuda, nõnda laseb Issand õiglusel ja kirkusel kasvada kõigi rahvaste ees. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps Lk1, 46-48 49-50 53.54 R. Js 61,10)

R: Minu hing hõiskab Jumalas, mu Önnistegijas.

Minu hing ülistab Issanda suurust
ja mu vaim rõõmustab Jumalas, minu Önnistegijas,
sest ta on vaadanud oma teenija alanduse peale.
Vaata, nüüdsest peale kiidavad mind öndsaks kõik sugupõlved,
R:

Sest tema, kes ta on vägev, on mind suuremeelselt kohelnud
ja tema nimi on püha.
Tema halastab põlvest põlve nende peale,
kes teda kardavad.
R:

Näljasolijad on saanud temalt häid ande,
rikkad on ta tühjalt minema saatnud.
Ta on vastu võtnud oma sulase Iisraeli,
tuletanud meelde oma halastust
R:

(Teine lugemine 1Te5 ,16-24)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast tessalooniklastele:

Vennad, olge alati rõõmsad, palvetage lakkamata ja tänage kõige eest - seda tahab Jumal teie käest, kes te olete Jeese Kristuse omad. Ärge kustutage Vaimu, ärge põlake prohveti viisil kuulutamist, katsuge kõik läbi - see, mis on hea, pange tallele, kuid hoiduge kõiksuguse kurja eest. Aga rahu Jumal ise pühitsegu teid kõigiti, et teie vaim, hing ja ihu säiliksid laitmatuina meie Issanda Jeese Kristuse tulemiseni. Jumala peale, kes teid kutsub, saab loota - küll tema viib kõik täide.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Js 61,1)

Halleluuja. Issand on mind läkitanud kuulutama vaestele õndsusesõnumit. Halleluuja.

(Evangeelium Jh1 ,6-8 19-28)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jumal läkitas mehe, kelle nimi oli Johannes. Tema tuli valgusest tunnistust andma, et kõik hakkaksid uskuma tema läbi. Tema ise ei olnud valgus, vaid ta pidi tunnistama valgusest, sest tõeline valgus, mis valgustab iga inimest, oli tulemas maailma. Ja see on Johannese tunnistus, kui juudid läkitasid Jeruusalemmast preestreid ja leviite tema käest küsima: "Kes sa oled?". Ja tema tunnistas ega salanud mitte: "Mina ei ole Messias." Aga nemad küsisid: "Kes sa siis oled? Kas sa oled Eelija?" Ja tema vastas: "Ei, ma ei ole." - "Kas sa oled prohvet?" aga tema vastas: "Ei". Siis küsisid nad tema käest: "Kes sa siis oled? Sest meie peama andma vastuse neile, kes meid on läkitanud. Mida sa ise enda kohta ütled?" Ja tema vastas: "Mina olen hüüdja hääl kõrbes: Tehke sirgeks Issanda tee - nõnda nagu on öelnud prohvet Jesaja". Aga mõned nende seast olid variseride hulgast, ja nemad küsisid Johanneselt: "Kui sa ei ole ei Messias, Eelija ega prohvet, miks sa siis ristid?" - "Mina ristin veega, aga teie keskel seisab juba see mees, keda teie ei tunne. Tema tuleb pärast mind, ja mina ei ole väärt tema sandaalirihma lahti päästma." See sündis Betaanias, idapool Jordanit, kus Johannes oli ristimas. See on Issanda Sõna

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, XIX sajandi alguses panid Šveitsi jesuiidid välja tuhande kuldna suuruse preemia inimesele, kes suudab tõestada, et skandaalne lause "Eesmärk pühitseb abinõu" on jesuiitide poolt välja mõeldud. Teatavasti on see preemia tänini välja maksmata, kuid sellegipoolest arvab igauks teadvat, et mainitud lause pärineb just jesuiitidelt.

Ometi, kui ajaloo ees aus olla, siis leiab selle mõtteavalduse juba antiikkreeka dramaturgilt Sophokleselt tema tragöödias "Elektra", mis pandi kirja neli sajandit enne Kristust. Ladina keeles jõuab sama mõttekild lugejani poeet Ovidiuse teoses "Heroides" kümme aastat enne meie ajaarvamise algust. Jesuiitide ordu aga on teatavasti loodud alles aastal 1534 ehk veidi vähem kui viis sajandit tagasi.

Tegelikult on see omamoodi mõistatus, miks ühe lause üle, mis on samapalju õige kui vale, on nii palju lärmi löödud? Iseenesestmõista ei pühitse ainuüksi hea kavatsus kõiki pinnapealselt ja ettevaatamatult valitud vahendeid. Heaks näiteks

on siin muinasjutust tuntud "karuteene", kui hea kavatsus magajat tüütavast kärbsest vabastada viis magaja enda surnukslöömiseni. Veelgi arusaadavam ja igapäevasem on olukord, kus arst peab tegema haigele valu, et päästa tema elu - valu pole kahtlemata midagi meeldivat ega head, kuid ellujäämine on antud juhul tähtsam.

Seega peaks täpsustades ütlema, et eesmärk pühendab abinõu sel tingimusel, kui eesmärgis sisalduv hüve ületab oma väärtuselt kõik vahendist tekkivad negatiivsed kõrvalmõjud. Aga kui keegi arvab, et surra on parem kui minna arsti juurde seedetrakti uuringutele või pärgarterite avamisele, siis teadku, et pattu saab teha mitte ainult tegude vaid ka tegematajätmisega. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui Jeruusalemma preestrid ja leviidid oma saadikud Ristija Johannese juurde läkitasid ja küsisid, kes ta on, siis rääkis Johannes vastuseks kõigepealt seda, kes ta ei ole: mina ei ole Messias, Eelija ega mõni teine prohvet. Mida ta lõpuks enda kohta ütles, oli pigem poeesia: hüüdja häääl kõrbes, kellegi palju tähtsama saabumise ettevalmistaja. Vahemärkusena olgu öeldud, et eesti keeles tekib mulje, nagu tähendaks Eelija kedagi, kes on kellestki eelmine, kes tuleb tema eel. Heebrea keeles on see aga lihtsalt Vana Testamendi prohveti pärisnimi: Elijahu, mis tähendab: "Jumal on Issand" .

Johannes ei pidanud end päris prohvetiks, kes toob ise rahvale sõnumi nende Jumalalt, vaid ta kuulutas üksnes ette teise, veel suurema prohveti tulemist. Tema poolt läbiviidud ristimine polnud samas midagi muud kui judaistlik puhastusrituaal. Ja kuigi Johannes räägib Jeruusalemma kõrgete vaimulikega ennekuulmatult jämedalt, võrreldes neid rästikute sigitiseiga, jätavad nad ta rahule, sest Johannes peab piinliku täpsusega kõigist seadustest kinni - isegi nende eneste väärdunud seadusetõlgenduse alusel ei suuda nad talle midagi ette heita. Kui Johannes lõpuks siiski kinni võetakse ja hukatakse, siis sünnib see üldse mitte tema messiaanliku kuulutuse pärast, vaid selle eest, et ta julgeb kritiseerida kuningas Heroodese enda käitumist.

Kuid Jeruusalemma vaimulike ladvik tegi ühe saatusliku vea - nad oleksid pidanud Johannese tunnistust tõsisemalt võtma. Messia tulek pidi olema midagi enneolematut, ja see fakt, et tema tulemise ettekuulutamiseks saateti eraldi sõnumitooja, oli määratud manitsema tähelepanelikkusele kõiki, eriti just rahva juhte ja autoriteete. Nemad aga veetsid oma päevi roosas rahulolus, uskudes et Jumala seadused on selle maailma jaoks juba valmis ja nemad on neist õigesti aru saanud. Nagu me nüüd teame, oli selline arvamus sügavalt ekslik - oli tol ajal, ja tõenäoliselt on tänapäevalgi.

Armsad õed ja vennad, ka meie ümber olev maailm on pidevas

muutumises. Ammu see oli, kui me teistest rahvastest, kultuuridest ja religioonidest peaaegu midagi kindlat ei teadnud, sest nad jäid meist kättesaamatult kaugemale. Nüüd aga peame olema väga tähelepanelikud, sest iga päev võime kohata midagi uut, mille mõistmisel ei leia me oma senisest elukogemusest kindlat toetuspunkti. Uute nähtustega kokku puutumisel võime liigse järeleandlikkusega ja ükskõikse suhtumisega teha hea asemel kurja, sest pattu saab teha mitte ainult tegude, vaid ka tegematajätmisega. Jumala seadused küll ei muutu, kuid muutub kontekst, milles me neid rakendama peame.

Kuidas siis leida õiget teed, kuidas kujundada oma suhtumist, kui mõni meie jaoks uus nähtus meid segadusse ajab? Et sellega hästi hakkama saada, peab meil olema kõigepealt endal tugev ja terve identiteeditunne. Me peame endale hästi teadvustama, kes me oleme, kuid selle kõrval oleks vahel vaja ka endale selgeks teha, kes me ei ole - nii nagu Ristija Johannes rääkis oma vastuses ülempreestritele. Kristlane peab hästi teadma, kus on tema piirid - kes ta on ja kes ta ei ole, millist käitumist ta endale lubab ja millist ei luba, ja julgema oma põhimõtteid ka järgida ning neid maailmale välja öelda, nii nagu paljud tuntud ja tundmatud pühakud seda enne meid on teinud. Aamen.